

6.K.20
7/9229

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SAYI : B.12.0.A.SGB.0.03.610/4275
KONU : Yazılı Soru Önergesi

24./10/2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 01.10.2009 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0. GNS.0. 10.00.02-7/9229-15519/ 33670 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Süleyman YAĞIZ' a ait 7/9229 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1- Görüş 7/9229 (2 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

TBMM Başkanlığına

Bilgi

Başbakanlığa

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Süleyman YAĞIZ
İstanbul Milletvekili

Esas no : 7/9229

Rize Ticaret Borsası Başkanı Sayın Mehmet Erdoğan yaptığı bir basın toplantısında, Türkiye'ye kaçak yollarla sokulan çayların bir süre sonra ihale ile satılarak "resmîleştirildiğini" öne sürmüştü, hatta bu çayların yurda kaçak sokanlar tarafından satın alındığını iddia etmiştir.

Sayın Erdoğan ayrıca, "Türkiye'ye 2008 yılında 15 bin ton kuru çay girişi olmuş. Ancak aynı yıl Türkiye'ye çay girişinin yapılabildiği tek gümrük olan Çay İhtisas Gümrüğü'nden 4 bin 305 kilo kuru çay girişi yapıldığını öğrendik. Yaklaşık 10 bin 700 kilo kuru çay buhar olmuş. Sri Lanka verilerine göre, bu çay Türkiye'de. Ancak bizim verilerimize göre, böyle bir çay girmemiş. Demek ki, bu miktar yurda kaçak yolla girmiş. Resmi yolla çay kaçakçılığı mı yapılıyor?" demiştir.

Sayın Mehmet Erdoğan'ın bu sözleri, çay sektörünü ve sektörden geçimini sağlayan yüz binlerce vatandaşımızı olumsuz etkileyen kaçak çaya karşı yapılan mücadelenin yetersiz kaldığını ortaya koymaktadır.

O nedenle sorma gereksinimi duydum:

SORU 1) Rize Ticaret Borsası Başkanı Sayın Mehmet Erdoğan'ın, "yurda kaçak giren çayların bir süre sonra ihaleyle satılarak resmîleştirildiği" iddiası doğru mudur?

SORU 2) "Kaçak çayları ihale yoluyla alanların, bu çayı yurda kaçak yollarla getiren kişiler olduğu" ve "bunların, ihaleye katılmak isteyen başka kişileri tehdit ettiği" iddiasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

SORU 3) Bu kişilerle ilgili bir araştırma yapılacak mıdır? Bu kişilerin tespit edilmesi durumunda haklarında nasıl bir işlem yapılacaktır?

CEVAP 1-2-3) Bilindiği üzere, 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu uyarınca tasfiyelik hale gelen eşya, Tasfiye Yönetmeliğine uygun olarak tasfiye edilir. Anılan kanunlar gereğince, il Tarım Müdürlüklerine veya varsa diğer yetkili resmi kurumlara yaptırılan analiz sonucunda, tüketimi insan sağlığına uygun olan çayın ekonomik değer taşıması ve yasal zorunluluk nedeniyle satışı, Gümrük Müsteşarlığı tarafından yapılmaktadır. Satış ilanı Resmi Gazete'de yayımlanarak isteklilere duyurulmakta, yapılan ihalede isteklilerden en yüksek teklifi veren alıcıya satış yapılmaktadır. Diğer taraftan, tüm ihalelerde güvenlik güçlerine önceden haber verilerek gerekli güvenlik tedbirlerinin alınması sağlanmaktadır. Bugüne kadar çay satışlarında ihaleye katılmak isteyenlerin tehdit edildiğine dair Gümrük Müsteşarlığına sadece bir başvuru yapılmış olup, bu konuda gerekli tedbirlerin alınması ve güvenliğin sağlanması için konu Gümrük Müsteşarlığınca, Diyarbakır Valiliği'ne intikal ettirilmiştir.

12/06/2009 tarihinde yapılan ihaleye, tehdit edildiğini bildiren kişi de katılmış ve ihalede satışa esas bedeli 303.395 TL olan dört grup 50.485 kg. çay, rekabetin oluşması sonucunda yüzde 15 fazlasıyla 349.000 TL bedelle satılmıştır. 2009 yılında Gümrük Müsteşarlığınca toplam 242.629 kg çay satışı yapılmıştır.

SORU 4) 2008 yılında ve 2009 yılının ilk yedi ayında, Türkiye'ye yasal yollarla kaç ton kuru çay girişi olmuştur?

CEVAP 4) TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) verilerine göre Ülkemize yasal yollardan, 2008 yılında 4.305.062 kg, 2009 yılının ilk sekiz ayında (Ocak-Ağustos) ise 3.818.977 kg. kuru çay ithalatı gerçekleştirilmiştir.

SORU 5) Aynı süre içinde yasal olmayan yollarla Türkiye'ye sokulan çayın miktarı nedir?

SORU 6) Kaçak çayla mücadele konusunda ne gibi ilave önlemler alınacaktır?

SORU 7) Kaçak çay nedeniyle yıllık vergi kaybı ne kadardır?.

CEVAP 5-6-7) 2008 yılında 233.463 TL değerinde 26.695 kg. 2009 yılının ilk 7 ayında 10.466.000 TL değerinde 1.175.845 kg. kaçak çay ele geçirilmiştir. Çay kaçakçılığı da dahil olmak üzere her türlü kaçakçılık faaliyetini önlemeye yönelik çalışmalar devam etmekte olup, bu kapsamda; istihbarat bilgilerinin değerlendirilmesi, gelişen teknolojinin takip edilerek kaçakçılıkla mücadelede kullanılabilecek araç ve gereçlerin temini, ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliğinin artırılması, özellikle sınır kapılarında personel sayısı ile teknik ekipman miktarının artırılması suretiyle kaçakçılıkla mücadele kapasitesinin yükseltilmesi çalışmalarına ağırlık verilmektedir

Ayrıca, ülkemize kaçak yollardan çay girişi ve iç piyasada uygun olmayan koşullarda çay satışı yapılması ile ilgili olarak; sınır kontrollerinde ve iç piyasa denetimlerinde gerekli hassasiyetin gösterilmesi, Türk Gıda Kodeksinde yer alan asgari teknik ve hijyenik kriterleri sağlamayan ve uygunsuz koşullarda satıldığı tespit edilen çayların insan tüketimine sunulmaması, toplatılması ve satışına izin verilmemesi ve buna aykırı hareket edenler hakkında yasal işlem yapılması amacıyla 81 İl Valiliğine talimat verilmiş olup, konuyla ilgili denetimler devam etmektedir.

SORU 8) Çay üreticilerinin, kaçak yollarla yurda giren çayların imha edilmesi ya da geri gönderilmesi görüşüne katılıyor musunuz?

CEVAP 8). Bir eşyanın imhası veya yeniden ihraç amaçlı satışı, Gümrük Kanununda ve Tasfiye Yönetmeliğinde sayılan tasfiye yollarındandır. Bu kapsamda el konulan çayın ekonomik değerini yitirmesi, yaptırılan analizler sonucunda insan sağlığına zararlı olduğunun tespit edilmesi veya diğer tasfiye yolları ile tasfiye edilememesi halinde anılan Yönetmelik hükümlerine göre imha edilerek tasfiyesi yoluna gidilmektedir.

Ayrıca, tasfiyelik hale gelen eşya üzerinde tasarruf hakkına sahip olan kişi, Tasfiye Yönetmeliğinin 27'nci maddesindeki şartlarla eşyanın gümrük bölgesi dışına yeniden ihracını isteyebilir.